

**СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ «Адаптація внутрішньоутробної дитини до народження і до умов життя після народження»
(курс за вибором, педіатрія)**

1. Загальна інформація

Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність 228 «Педіатрія» Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти кваліфікації «Доктор філософії (PhD)» Підготовка за очною (денною, вечірньою) та заочною формами навчання
Назва навчальної дисципліни	Адаптація внутрішньоутробної дитини до народження і до умов життя після народження Розміщено на сайті kaf_pediatrics_fpge@meduniv.lviv.ua
Кафедра	Педіатрії та неонатології ФПДО Адреса: 79000, м. Львів, вул. П.Орлика, 4, НКП Миська дитяча клінічна лікарня, корпус патології новонароджених тел. +38 (032) 2941624
E-mail кафедри	kaf_pediatrics_fpge@meduniv.lviv.ua
Викладачі – керівники аспірантури	Кісельова М.М., проф., д.мед.н., Kiselova_Maria@meduniv.lviv.ua
Профайли викладачів	https://scholar.google.com/uacitations?hl=ru&user=U1eUf5AAAAJ&authuser=1&sclo=&scisig=AMD79ooAAAAAXKIUBonaaMgP1YcZyF7bhw_KUyP2Lk&gmlr=AJSN-F4XMIffqbyKJcTL4mr_QSVYLp_wHA9YLumsv_baFVX2nVtIbPLf8/W4uXB4Y1VsuUyKbedJQQL6AvnJcS_RhW5DxyM9JprDAqBSLhYzUyDvoPz_hck49mCctKpgW_3Pghk4sNvmC_Xa2wZkvsPQ&scid=4673547613761051527 https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?sort=count https://orcid.org/0000-0001-7668-411X http://orcid.org/0000-0002-9954-5443 https://scholar.google.com/citations?user=rmylnetAAAAJ&hl=uk&authuser=3 https://www.scopus.com/home.uri https://orcid.org/0000-0001-2252-8097 https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=U1eUf5AAAAJ&authuser=2&sclo=&scisig=AMD79ooAAAAAXKIUBonaaMgP1YcZyF7bhw_KUyP2Lk&gmlr=AJSN-F4XMIffqbyKJcTL4mr_QSVYLp_wHA9YLumsv_baFVX2nVtIbPLf8/W4uXB4Y1VsuUyKbedJQQL6AvnJcS_RhW5DxyM9JprDAqBSLhYzUyDvoPz_hck49mCctKpgW_3Pghk4sNvmC_Xa2wZkvsPQ&scid=4673547613761051527 https://www.scopus.com/home.uri https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=U1eUf5AAAAJ&authuser=3 https://orcid.org/0000-0002-0050-1801
Відповідність викладача визнанню кваліфікації за спеціальністю педіатрія Постанова від 10 травня 2018 р. №347, м. Київ Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня	Відповідальна за силабус: Комар Альона Вікторівна – асистент каф. педіатрії та неонатології ФПДО. Контактний тел.: +38 (032) 2941624; E-mail: alenka123921@gmail.com Викладачі курсу: Кісельова Марія Миколаївна – доктор медичних наук, професор, зав. кафедри педіатрії та неонатології ФПДО. Омельяненко Ольга Василівна – кандидат медичних наук, доц, каф. педіатрії та неонатології ФПДО. Савчак Наталія Євгенівна – кандидат медичних наук, доц, каф.

2015 р. № 1187.	<i>педіатрії та неонатології ФПДО. Поцюрко Олеся Володимирівна – асист. каф. педіатрії та неонатології ФПДО.</i>
Вимоги до стартового рівня підготовки здобувачів	Наявність освітнього ступеня магістр (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст).
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин	Очна форма навчання (денна, вечірня)
<i>лекції</i>	90
<i>практичні</i>	8
<i>семінарські заняття</i>	28
<i>самостійна робота</i>	46
Кількість годин	Заочна форма навчання
<i>лекції</i>	90
<i>практичні</i>	8
<i>семінарські заняття</i>	28
<i>самостійна робота</i>	46
Мова навчання	Українська
Консультації	Очні консультації і/або он-лайн консультації (на платформах Skype, Zoom, Google Meet, системі Moodle тощо) згідно з розкладом протягом навчального року з 15.30 до 17.00

2. АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ

Пологи і ранній неонатальний період для новонародженого супроводжується не лише зовнішніми проявами, які свідчать про адаптацію новонародженого - дихання, крик новонародженого, серцебиття, тонус м'язів і т.п., а й змінами в органах і тканинах, які забезпечують життя організму новонародженого в позаутробних умовах. Під час пологів плід відчуває зростаючу гіпоксію в момент перейм та зазнає значних фізичних навантажень під час проходження через пологові шляхи, що в свою чергу свідчить про вплив болю, як стресового фактора. Утроба матері оберігає плід від зайвих звуків і шуму, а новонароджений стикається з новими звуками і новим навколишнім середовищем, з відмінною від внутрішньоутробної температурою, зазнаючи впливу екологічного-психофізіологічного та температурного стресових факторів. На новонароджену дитину починає впливати гравітація, велика кількість зорових, тактильних, звукових, вестибулярних і інших подразників. Позаутробне навколишнє середовище потребує іншого типу дихання ("оксидантний стрес"), способу отримання поживних речовин ("харчовий стрес"), що супроводжується змінами практично у всіх функціональних системах організму.

Надання ефективної медичної допомоги новонародженому неможливе без глибинних знань анатомії і фізіології плода та новонародженого, проявів і механізмів появи перехідних станів та їх диференційної діагностики з патологічними. Період адаптації супроводжується станами, які потребують невідкладної допомоги новонародженому та подальшої тактики ведення пацієнта. Тому для кращого усвідомлення процесів, що відбуваються в організмі новонародженого та проявляються клінічно в нормі і патології створено курс за вибором «Адаптація внутрішньоутробної дитини до народження і до умов життя після народження», під час якого аспіранти зможуть поглибити та вдосконалити свої знання та навички для адекватної допомоги новонародженому та догляду за ним.

Відповідно до навчального плану, викладання курсу «Адаптація внутрішньоутробної дитини до народження і до умов життя після народження» аспірантам очної, заочної форм навчання та здобувачам передбачено як один зі змістових модулів дисципліни – «Глибинні знання зі спеціальностей» 228 «Педіатрія» – Курс за вибором.

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання курсу за вибором “Адаптація внутрішньоутробної дитини до народження і до умов життя після народження” є поглиблення знань з анатомії та фізіології плода та новонародженого, набуття нових та вдосконалення існуючих навичок з неонатології для діагностики, лікування та профілактики патологічних станів в новонародженого, диференційної діагностики норми та патології та усвідомлення ролі процесів, які відбуваються на біохімічному та клітинному рівні, у механізмах адаптації органів та систем новонародженого, для активного використання даних знань та навичок під час допомоги новонародженим у пологових будинках, перинатальних центрах та на дільницях.

Завдання дисципліни. Сформовані, відповідно до освітньо-кваліфікаційних вимог МОЗ України з фаху неонатології і включають:

- Надання спеціалізованої, невідкладної медичної допомоги новонародженим.
- Вивчення і практичне застосування сучасних методів профілактики, діагностики та лікування неонатальної патології.
- Виявлення перехідних станів в новонароджених
- Діагностування перебігу перинатальної патології на фоні транзиторних станів.
- Вміння працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей, для скерування новонароджених, у випадку необхідності подальшого надання медичної допомоги в закладах вищого рівня.

ПРЕРЕКВІЗИТИ ДИСЦИПЛІНИ

Здобувач/аспірант повинен мати знання з основних питань дитячої нефрології. А, саме, знати:

- Чинне законодавство з питань охорони здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я;
- Організацію неонатальної допомоги дітям;
- Основи права в медицині; права, обов'язки та відповідальність лікаря-неонатолога;
- Нормальну і патологічну анатомію органів плода та новонародженого;
- Нормальну і патологічну фізіологію органів і систем плода та новонародженого.
- Клінічну симптоматику, етіологію, патогенез, діагностику, профілактику та лікування основних захворювань у новонароджених.

ПОСТРЕКВІЗИТИ ДИСЦИПЛІНИ

Після закінчення курсу здобувач/аспірант поглибить/здобуде нові знання з:

- Основних анатомо-фізіологічних особливостей органів і систем плода та новонародженого
- Змін в органах і системах новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду.
- Особливостей адаптації органів і систем новонародженого до умов життя після народження
- Порушень адаптації у плода та новонародженого. Факторів ризику розвитку і формування перинатальної патології.
- Основних патологічних станів в новонароджених, які розвиваються на фоні транзиторних станів.
- Методики проведення первинного, загального та неврологічного огляду новонародженої дитини
- Методів діагностики, лікування та профілактики, які застосовуються у випадку зриву адаптації та розвитку патологічних станів у новонародженого.
- Методики первинної реанімації новонароджених.
- Особливостей догляду за здоровим новонародженим та новонародженими із перинатальною патологією.
- Ознайомиться з сучасною літературою за фахом та методами її узагальнення.

4. ПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (компетентності)

Сторінки 4-12 див. за посил.

[new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/kaf/kaf_pediatics_fpde/Ph.D/2.Робоча_програма_\"Педіатрія\"_Ph.D.pdf](http://new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/kaf/kaf_pediatics_fpde/Ph.D/2.Робоча_програма_\)

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

Навчання в аспірантурі проводиться за очною (денною, вечірньою) та заочною формами навчання. Термін навчання – становить чотири роки, протягом яких аспірант зобов'язаний успішно виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, підготувати дисертацію на основі самостійно проведених досліджень та захистити її у спеціалізованій вченій раді вищого навчального закладу.

Навчання в аспірантурі має чотири види діяльності: *наукову, навчальну, лікувальну та викладацьку.*

Наукова робота передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є спеціально підготовленою кваліфікаційною науковою працею на правах рукопису, що виконується здобувачем особисто, містить наукові положення, нові науково обгрунтовані теоретичні та/або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для галузі знань «Охорона здоров'я» та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчать про особистий внесок здобувача в науку та характеризуються єдністю змісту.

Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, який затверджується вченою радою не пізніше ніж через 3 місяці після вступу здобувача до аспірантури.

Підготовка публікацій за результатами власних досліджень та участь в конференціях усіх рівнів від регіонального до міжнародного з доповідями – впродовж всього терміну навчання.

Звітна документація: аспіранти проходять щорічну атестацію.

Тема дисертаційного дослідження аспіранта повинна відповідати профілю і бути частиною (фрагментом) наукової роботи кафедри, де проводиться навчання.

Напрямки наукових досліджень кафедри педіатрії та неонатології факультету післядипломної освіти:

1. Перинатальна допомога дітям, у тім числі і переродчасно народженим і глибоко недоношеним немовлятам.
2. Захворювання дітей раннього віку.
3. Захворювання травної системи у дітей.
4. Нутріціологія, педіатричні аспекти.
5. Розлади харчування у дітей. Стратегія медичної допомоги і тактика профілактики
6. Проблемні питання мультидисциплінарного підходу медичної допомоги дітям з соматичною патологією.
7. Геморагічні розлади у новонароджених і дітей.
8. Вроджені вади розвитку. Стратегія і тактика профілактики. Медичний супровід
9. Сучасна стратегія профілактики керованих інфекцій у дітей.
10. Мультидисциплінарні питання розвитку і виховання здорової дитини в сучасних умовах впливу інформаційних технологій.
11. Екопатологічні проблеми і дитяча екопатологія в сучасних умовах.
12. Невідкладна допомога дітям

Наукова робота кафедра педіатрії та неонатології ФПДО: "Вивчення впливу екологосоціальних та мікроекосоціальних чинників на розвиток патологічного стану у дітей шляхом удосконалення методів ранньої діагностики, лікування, профілактики" (№0119U100141);

Лікувальна робота передбачає ведення пацієнтів у профільних відділеннях кафедри на базах:

- НКП Міська дитяча клінічна лікарня, корпус патології новонароджених,

- Комунальний заклад Львівської обласної ради Західноукраїнський спеціалізований дитячий медичний центр, адміністративний поверх,
- Львівський державний обласний перинатальний центр, відділення новонароджених,
- Комунальна 3-я міська клінічна лікарня,
- Комунальна 5-а міська поліклініка, відділення сімейної медицини,
- Комунальна 4-а міська поліклініка, відділення сімейної медицини,
- Комунальний заклад Львівська обласна дитяча клінічна лікарня «ОХМАТДИТ»,
- Комунальне підприємства “Волинське обласне дитяче територіальне медичне об’єднання”,
- Комунальне підприємства “Луцький клінічний пологовий будинок”.

Участь в клінічних розборах, патологоанатомічних конференціях, науково-практичних регіональних конференціях, семінарах і вебінарах, що проводяться співробітниками кафедри сумісно з працівниками відділень клінічних баз кафедри.

Педагогічна робота (стажування): підготовка, проведення практичних і семінарських занять зі лікарями-інтернами та лікарями-слухачами циклів тематичного удосконалення, в обсязі до запланованих годин.

Навчальна робота.

У процесі викладання дисципліни використовуються інноваційні освітні особистісно орієнтовані технології з акцентом на пояснювально-ілюстративне навчання, а, саме:

- різні форми лекції з використанням сучасних технічних засобів навчання;
- практичні заняття у формі «мозкового штурму», диспуту, ролівої гри, імітаційно-навчальних тренінгів, розбір запропонованих і створення самостійних кейсів, тощо, на яких обговорюються основні проблеми, висвітлені в лекціях і сформульовані в завданнях для самостійної роботи;
- підготовка і написання «проблемної теми» з предмету дисципліни (тема пропонується викладачем/слухачем);
- обговорення/дискусія окремих клінічних випадків;
- обговорення/дискусія опрацьованої медичної літератури, підготовлених слухачами доповідей;
- індивідуальне консультування викладачами;
- самостійна робота аспірантів, що включає засвоєння теоретичного матеріалу, підготовку до практичних і семінарських занять, виконання творчої роботи, роботу зі джерелами інформації, підготовку до наукових доповідей за темою дисертації.

РОЗРАХУНОК НАВЧАЛЬНИХ ГОДИН НА ЦИКЛІ

**Формат і обсяг дисципліни на
очному денне(вечірнє)/заочній формі навчання**

№ з/п	Тематика	Кількість годин				
		лекції	практ	сем	самост	всього
1.	<i>Навчання на кафедрі</i>	8	28	8	46	90
	Всього на циклі	8	28	8	46	90

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

«Адаптація внутрішньоутробної дитини до народження і до умов життя після народження.»

№	Тема	К-сть годин
1.	Адаптація новонароджених до умов позаутробного життя. Транзиторні стани новонароджених.	2
2.	Зміни в органах і системах новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду.	2
3.	Фактори ризику розвитку і формування перинатальної патології.	2
4.	Основні патологічні стани в новонароджених, які розвиваються на фоні транзиторних станів.	2
	Разом	8 год

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

до циклу «Адаптація внутрішньоутробної дитини до народження і до умов життя після народження.»

№	Тема	К-сть годин
1.	Оцінка стану адаптації органів і систем. Первинний лікарський огляд новонародженого.	2
2.	Зрив адаптації органів і систем. Первинна реанімація новонароджених.	2
3.	Загальний огляд новонародженого. Методика проведення неврологічного огляду новонародженої дитини.	2
4.	Догляд за здоровим новонародженим.	2
	Разом	8

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

для циклу «Адаптація внутрішньоутробної дитини до народження і до умов життя після народження.»

№	Тема	К-сть годин
1.	Адаптація центральної нервової системи в пологах і ранньому неонатальному періоді у новонароджених. Транзиторні стани центральної нервової системи у новонароджених.	2
2.	Особливості адаптації дихальної системи в пологах і ранньому неонатальному періоді у новонароджених. Транзиторні стани дихальної системи у новонароджених.	2
3.	Адаптація органів кровообігу в пологах і ранньому неонатальному періоді у новонароджених. Транзиторні стани органів кровообігу у новонароджених.	2
4.	Адаптація травної системи в пологах і ранньому неонатальному періоді у новонароджених. Особливості перехідних станів шлунково-кишкового тракту в новонароджених.	2
5.	Особливості адаптації шкіри до пологів і позаутробного життя. Транзиторні стани шкіри, характерні для раннього неонатального періоду.	2
6.	Метаболічна адаптація новонароджених. Транзиторні метаболічні стани у новонароджених.	2
7.	Адаптація гемопоезу в пологах і ранньому неонатальному періоді у новонароджених. Транзиторні стани гемопоезу у новонароджених.	2
8.	Зміни гемостазу, які виникають в пологах і ранньому неонатальному періоді. Транзиторні стани гемостазу новонароджених.	2
9.	Адаптація сечовидільної системи до пологів та умов позаутробного життя. Транзиторні стани органів сечовиділення, характерні для раннього неонатального періоду.	2

10.	Адаптація ендокринної системи в пологах і ранньому неонатальному періоді у новонароджених. Транзиторні стани ендокринної системи у новонароджених.	2
11	Особливості імунітету новонародженого. Транзиторні стани імунної системи у ранньому неонатальному періоді.	2
12.	Особливості адаптації новонароджених, народжених в терміні гестації 28-37 тижнів.	4
	Разом	28

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОПІДГОТОВКИ

для циклу

«Адаптація внутрішньоутробної дитини до народження і до умов життя після народження.»

№	Тема	К-сть годин
1	АФО центральної нервової системи у новонароджених.	4
2.	АФО дихальної системи у новонароджених.	4
3.	АФО серцево-судинної системи у новонароджених.	4
4.	АФО травної системи системи у новонароджених.	4
5.	АФО шкіри у новонароджених.	4
6.	АФО обміну речовин у новонароджених.	6
7.	АФО гемопоезу у новонароджених.	4
8	АФО гемостазу у новонароджених.	4
9.	АФО сечовидільної системи у новонароджених.	4
10.	АФО ендокринної системи у новонароджених.	4
11.	АФО імунної системи у новонароджених.	4
	Разом	46

Зміст навчальної дисципліни

«Адаптація внутрішньоутробної дитини до народження і до умов життя після народження.»

Л-1. Адаптація новонароджених до умов позаутробного життя. Транзиторні стани новонароджених.

Особливості адаптації плода та новонародженого до умов позаутробного життя. Клінічні прояви, характерні для нормальної адаптації новонародженого. Транзиторні стани новонароджених, які характерні для адаптації центральної нервової системи, дихальної системи, серцево-судинної системи, системи кровотворення, травної системи, шкіри, системи гемопоезу і гемостазу, сечовидільної системи, ендокринної системи та метаболізму новонародженого. Диференційна діагностика анатомо-фізіологічних особливостей адаптаційних процесів від наявності у дитини вроджених аномалій, ознак інфекції та ін. патологічних станів, що потребують медичного втручання.

Л-2. Зміни в органах і системах новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду.

Фізіологічна перебудова в органах і системах новонародженого. Зміни центральної нервової системи, дихальної системи, серцево-судинної системи, системи кровотворення, травної системи, шкіри, системи гемопоезу і гемостазу, сечовидільної системи, ендокринної системи та метаболізму новонародженого, які забезпечують перехід від внутрішньоутробного до позаутробного життя новонародженого та нормальний перебіг

неонатальної адаптації. Умови для перебігу нормальної внутрішньоутробної адаптації до пологів та позаутробної адаптації новонародженого.

Л-3. Фактори ризику розвитку і формування перинатальної патології.

Характеристика перинатального періоду. Критичні періоди ембріонального розвитку. Шкідливі фактори та їх роль у виникненні вад розвитку плода. Можливі наслідки при дії пошкоджуючих факторів у критичні періоди ембріонального розвитку плода. Фактори пренатального та перинатального ризику. Умови за яких можливо попередити виникнення перинатальної патології у майбутньої новонародженої дитини. Патогенез формування перинатальної патології. Групи ризику новонароджених, та їх характеристика. Неонатальний контроль у пологовій залі. Інтенсивний догляд новонароджених груп ризику у відділеннях інтенсивної терапії лікувально-профілактичних закладів II-III рівнів. Шляхи оптимізації перинатальної і неонатальної допомоги.

Л-4. Основні патологічні стани в новонароджених, які розвиваються на фоні транзиторних станів.

Класифікація основних патологічних станів у новонароджених, які можуть розвиватися на фоні транзиторних станів. Причини виникнення та механізми розвитку основних патологічних станів у новонароджених. Розлади дихальної та серцево-судинної системи, що виникають у перинатальному періоді. Основи діагностики, лікування та профілактики. Інфекції, характерні для перинатального періоду. Основи діагностики, лікування та профілактики. Геморагічні та гематологічні порушення у новонародженого. Основи діагностики, лікування та профілактики. Транзиторні ендокринні розлади та порушення обміну речовин, характерні для новонародженого. Основи діагностики, лікування та профілактики. Розлади системи травлення у новонародженого. Основи діагностики, лікування та профілактики. Стани, що торкаються шкірного покриву та терморегуляції у новонародженого. Основи діагностики, лікування та профілактики. Інші розлади, що виникають у перинатальному періоді. Основи діагностики, лікування та профілактики. Диференційна діагностика перехідних станів та патологічних станів в новонародженого, що можуть перебігати на їх фоні.

Пр-1. Адаптація центральної нервової системи в пологах і ранньому неонатальному періоді у новонароджених. Транзиторні стани центральної нервової системи у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості центральної нервової системи плода та новонародженого. Зміни центральної нервової системи новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації центральної нервової системи новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани центральної нервової системи у новонароджених. Пологовий катарсис. Синдром "щойно народженої дитини". Імпринтинг. Транзиторна неврологічна дисфункція. Патологічні стани, які можуть розвиватися на фоні транзиторних станів нервової системи. Депресія при народженні - легка первинна асфіксія. Загальні симптоми (гіперзбудливість чи пригнічення) при різноманітних захворюваннях в новонародженого.

Пр-2. Особливості адаптації дихальної системи в пологах і ранньому неонатальному періоді у новонароджених. Транзиторні стани дихальної системи у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості дихальної системи плода та новонародженого. Зміни дихальної системи новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації дихальної системи новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани дихальної системи у новонароджених. Транзиторне підвищення частоти дихання (тахіпноє). Транзиторно підвищена частота дихання типу «гасп». Патологічні стани, які можуть розвиватися на фоні транзиторних станів дихальної системи. Алнос (первинне і

вторинне). Транзиторне тахіпноє новонароджених (СДР II типу) Легенева гіпертензія. Респіраторні порушення.

Пр-3. Адаптація органів кровообігу в пологах і ранньому неонатальному періоді у новонароджених. Транзиторні стани органів кровообігу у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості органів кровообігу плода та новонародженого. Зміни органів кровообігу новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації органів кровообігу новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани органів кровообігу у новонароджених. Транзиторний кровобіг (ліво-праве і бідирикторальне шунтування). Транзиторні поліцитемія і гіперволемія (без чи з порушенням мікроциркуляції). Транзиторні гіперфункція і порушення метаболізму міокарда. Патологічні стани, які можуть розвиватися на фоні транзиторних станів органів кровообігу. Синдром дезадаптації серцево-судинної системи. Серцево-судинна недостатність, в т.ч. внаслідок реактивації фетальних шунтів. Синдром ВАП (відкритої артеріальної протоки). Тромбози. Набряковий синдром. Транзиторна жовтяниця.

Пр-4. Адаптація травної системи в пологах і ранньому неонатальному періоді у новонароджених. Особливості перехідних станів шлунково-кишкового тракту в новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості травної системи плода та новонародженого. Зміни травної системи новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації травної системи новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани травної системи у новонароджених. Транзиторний катар кишківника. Транзиторна функціональна непрохідність. Транзиторний дисбактеріоз. Патологічні стани, які можуть розвиватися на фоні транзиторних станів травної системи. Зригування. Блювота. Захворювання шлунково-кишкового тракту внаслідок неадекватного харчування, інфікування умовно-патогенною и патогенною флорою.

Пр-5. Особливості адаптації шкіри до пологів і позаутробного життя. Транзиторні стани шкіри, характерні для раннього неонатального періоду.

Анатомо-фізіологічні особливості шкіри плода та новонародженого. Зміни шкіри новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації шкіри новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани шкіри у новонароджених. Проста еритема. Токсична еритема. Фізіологічне лущення шкіри. Міліа. Пустулярний меланоз. Акне новонароджених. Транзиторний дисбіоценоз. Патологічні стани, які можуть розвиватися на фоні транзиторних станів шкіри. Набуті інфекційні і неінфекційні захворювання шкіри і підшкірно-жирової клітковини. Високий ризик виникнення опіків при дії високих температур.

Пр-6. Метаболічна адаптація новонароджених. Транзиторні метаболічні стани у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості метаболізму плода та новонародженого. Зміни метаболізму новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації метаболізму новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани метаболізму у новонароджених. Активовані гліколіз, глікогеноліз, ліполіз і глюконеогенез. Транзиторна гіпоглікемія. Транзиторний негативний азотистий баланс. Транзиторні гіпербілірубінемія, гіпокальціємія і гіпомагніємія, гіперамоніємія, гіпертирозинемія. Транзиторний ацидоз. Транзиторна втрата первинної маси тіла. Сечокислий інфаркт. Транзиторна активація перекисного окислення ліпідів. Транзиторні порушення теплового балансу (гіпотермія, гіпертермія). Патологічні стани, які можуть розвиватися на фоні транзиторних станів метаболізму новонародженого. Симптоматичні гіпоглікемія, гіпокальціємія, гіпомагніємія, гіперамоніємія, серцева недостатність. Синдром енергетичної недостатності. Холодовий стрес. Транзиторна лихоманка. Судоми.

«Вільнорадикальна » хвороба недоношених. набряк мозку. Респіраторні порушення. Склерема. Білірубінова енцефалопатія.

Пр-7. Адаптація гемопоєзу в пологах і ранньому неонатальному періоді у новонароджених. Транзиторні стани гемопоєзу у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості гемопоєзу плода та новонародженого. Зміни гемопоєзу новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації гемопоєзу новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани гемопоєзу у новонароджених. Підвищений еритродієрез і еритропоєз. Транзиторна гіпербілірубінемія. Транзиторний лімфоцитоз і міграція лімфоцитів в тканини. Транзиторна активація мієлопоєзу. Патологічні стани, які можуть розвиватися на фоні транзиторних станів гемопоєзу в новонароджених. Гіпербілірубінемія (жовтяниця). Анемія. Лейкопенія. Анемія, тромбоцитопенія і лейкоцитарні реакції при тяжких інфекціях.

Пр-8. Зміни гемостазу, які виникають в пологах і ранньому неонатальному періоді. Транзиторні стани гемостазу новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості гемостазу плода та новонародженого. Зміни гемостазу новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації гемостазу новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани гемостазу у новонароджених. Транзиторні активовані фібриноліз, недостатність вітаміну К-залежних факторів згортання крові, низька агрегаційна активність тромбоцитів. Патологічні стани, які можуть розвиватися на фоні транзиторних станів гемостазу. Геморагічна хвороба новонароджених. Схильність при будь-яких хворобах як кровоточивості, так до тромбозів.

Пр-9. Адаптація сечовидільної системи до пологів та умов позаутробного життя. Транзиторні стани органів сечовиділення, характерні для раннього неонатального періоду.

Анатомо-фізіологічні особливості сечовидільної системи плода та новонародженого. Зміни сечовидільної системи новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації сечовидільної системи новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани сечовидільної системи у новонароджених. Транзиторні олігурія і протеїнурія. Сечокислий інфаркт. Патологічні стани, які можуть розвиватися на фоні транзиторних станів сечовидільної системи. набряковий синдром. Азотемія. Інфекція сечовивідних шляхів.

Пр-10. Адаптація ендокринної системи в пологах і ранньому неонатальному періоді у новонароджених. Транзиторні стани ендокринної системи у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи плода та новонародженого. Зміни ендокринної системи новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації ендокринної системи новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани ендокринної системи у новонароджених. Транзиторна активація симпатоадреналової системи, гіпофіза, наднирників, щитовидної і підшлункової залоз, ренін-ангіотензин-альдостеронової системи. Транзиторна недостатність прищитовидних, а у глибоко недоношених - і щитовидної залози. Статеві кризи (нагубання молочних залоз, десквамативний вульвовагініт і ін.) Патологічні стани, які можуть розвиватися на фоні транзиторних станів ендокринної системи. Симпатикоадреналовий криз. Недостатність наднирників. Транзиторний гіпотиреозидизм. Симптоматичні гіпокальціємія і гіпомангніємія, гіпоглікемія з неврологічними порушеннями. СДР II типу. СДР I типу. Мастит.

Пр-11. Особливості імунітету новонародженого. Транзиторні стани імунної системи у ранньому неонатальному періоді.

Анатомо-фізіологічні особливості імунітету плода та новонародженого. Зміни імунітету новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації імунітету новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани імунітету у новонароджених. Транзиторний імунодефіцит. Синдром системної запальної відповіді (неінфекційного генезу) при пологовому стресі. Транзиторний дефіцит хемотаксису мононуклеарів і поліморфноядерних лейкоцитів, фибронектину. Транзиторна бактеріємія. Патологічні стани, які можуть розвиватися на фоні транзиторних станів імунної системи. Притаманий лише новонародженим генералізований (септичний) перебіг стрептококової В-інфекції. Часті інфекційні захворювання. Персистуючі і повільні інфекції. У недоношених — сепсис.

Пр-12. Особливості адаптації новонароджених, народжених в терміні гестації 28-37 тижнів.

Анатомо-фізіологічні особливості органів і систем недоношеної дитини. Особливості адаптації центральної нервової системи, дихальної системи, серцево-судинної системи, системи кровотворення, травної системи, шкіри, системи гемопоезу і гемостазу, сечовидільної системи, ендокринної системи та метаболізму недоношених новонародженого. Особливості перебігу перехідних станів у дітей, народжених передчасно. Основні розлади адаптації та патологічні стани у недоношених дітей. Респіраторний дистрес-синдром. Гіпоглікемія. Гіпотермія. Проблеми з вигодовуванням. Гіпербілірубінемія. Інфекції. Апноє. Гіпокальціємія. Анемія.

Сем-1. Оцінка стану адаптації органів і систем. Первинний лікарський огляд новонародженого.

Особливості нормальної адаптації центральної нервової системи, дихальної системи, серцево-судинної системи, системи кровотворення, травної системи, шкіри, системи гемопоезу і гемостазу, сечовидільної системи, ендокринної системи та метаболізму новонародженого. Оцінка показників нормальної адаптації дитини до народження. Швидка первинна оцінка адаптації новонародженого в пологовій залі. Оцінка стану дитини за шкалою Апгар. Первинний лікарський огляд новонародженої дитини, алгоритм проведення та оцінка показників.

Сем-2. Зрив адаптації органів і систем. Первинна реанімація новонароджених.

Показники, які свідчать про зрив нормальної адаптації новонародженого. Оцінка ризиків та запобігання розвитку патологічних станів. Умови для запобігання зриву адаптації новонароджених та запобігання фізіологічного перебігу раннього та пізнього неонатального періоду. Підготовка пологового залу та обладнання до прийому новонародженого. Перевірка обладнання. Загальний алгоритм первинної реанімації. Санація верхніх дихальних шляхів. Проведення ШВЛ за допомогою мішка і маски. Інтубація трахеї. Методика проведення непрямого масажу серця. Первинна реанімація новонароджених з меконіальною аспірацією. Санація трахеї. Використання медикаментів при первинній реанімації новонароджених.

Сем-3. Загальний огляд новонародженого. Методика проведення неврологічного огляду новонародженої дитини.

Показання та протипоказання до проведення загального огляду новонароджених. Необхідний інструментарій та умови до проведення маніпуляції. Мета щоденного лікарського огляду. Методика проведення загального огляду новонароджених. Ускладнення та помилки при проведенні процедури. Неврологічний огляд новонародженої дитини. Показання та протипоказання до проведення процедури. Необхідний інструментарій та умови. Методика проведення неврологічного огляду новонародженого. Ускладнення та помилки при проведенні процедури. Фіксація даних у відповідній медичній документації.

Сем-4. Догляд за здоровим новонародженим.

Особливості догляду за здоровим новонародженим. Підтримка стабільної температури тіла новонародженого. Дотримання правил "теплого ланцюжка". Методика раннього викладання дитини на живіт матері. Проведення контакту "шкіра до шкіри". Методика першого прикладання до грудей матері у пологовій залі та раннього початку грудного вигодовування. Принципи підтримки грудного вигодовування. Догляд за пупковим залишком та пупковою ранкою новонародженого. Гігієна новонародженої дитини. Гігієнічний догляд за новонародженим.

Ср-1. АФО центральної нервової системи у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості центральної нервової системи плода та новонародженого. Зміни центральної нервової системи новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації центральної нервової системи новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани центральної нервової системи у новонароджених.

Ср-2. АФО дихальної системи у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості дихальної системи плода та новонародженого. Зміни дихальної системи новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації дихальної системи новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани дихальної системи у новонароджених.

Ср-3. АФО серцево-судинної системи у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості органів кровообігу плода та новонародженого. Зміни органів кровообігу новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації органів кровообігу новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани органів кровообігу у новонароджених.

Ср-4. АФО травної системи у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості травної системи плода та новонародженого. Зміни травної системи новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації травної системи новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани травної системи у новонароджених.

Ср-5. АФО шкіри у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості шкіри плода та новонародженого. Зміни шкіри новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації шкіри новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани шкіри у новонароджених.

Ср-6. АФО обміну речовин у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості метаболізму плода та новонародженого. Зміни метаболізму новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації метаболізму новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани метаболізму у новонароджених.

Ср-7. АФО гемопоезу у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості гемопоезу плода та новонародженого. Зміни гемопоезу новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації гемопоезу новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани гемопоезу у новонароджених.

Ср-8. АФО гемостазу у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості гемостазу плода та новонародженого. Зміни гемостазу новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості

адаптації гемостазу новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани гемостазу у новонароджених.

Ср-9. АФО сечовидільної системи у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості сечовидільної системи плода та новонародженого. Зміни сечовидільної системи новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації сечовидільної системи новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани сечовидільної системи у новонароджених.

Ср-10. АФО ендокринної системи у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи плода та новонародженого. Зміни ендокринної системи новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації ендокринної системи новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани ендокринної системи у новонароджених.

Ср-11. АФО імунної системи у новонароджених.

Анатомо-фізіологічні особливості імунітету плода та новонародженого. Зміни імунітету новонародженого під час пологів і раннього неонатального періоду. Особливості адаптації імунітету новонародженого до умов життя після народження. Транзиторні стани імунітету у новонароджених.

6. ВЕРИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи і форми контролю та оцінювання успішності аспірантів, здобувачів з дисципліни здійснюються відповідно до вимог програми та Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності аспірантів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України (лист МОЗ України № 08.01-47/10395 від 15.04.2014).

Поточне оцінювання проводиться за кожне завдання у межах модулів.

До поточного контролю входять:

- тестові завдання для оцінювання теоретичної підготовки до теми заняття;
- відпрацювання практичних навичок у симуляційному центрі;
- розв'язування типових і нетипових ситуаційних задач;
- робота у відділенні

Оцінювання кожної теми проводиться за традиційною 4-бальною шкалою з урахуванням всього обсягу роботи, передбаченого методичною розробкою заняття.

Загальні критерії оцінки:

“Відмінно” – здобувач ступеня доктора філософії виявив всебічні, системні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої наукової діяльності.

“Добре” – здобувач виявив системні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої наукової і практичної діяльності.

“Задовільно” – аспірант виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наукової діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; але припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.

“Незадовільно” – аспірант не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Проміжна атестація проводиться з метою оцінки засвоєння робочої програми, у тому числі окремої частини або усього об'єму учбової дисципліни (модуля), практик, що здійснюється у формах, визначених учбовим планом.

Самостійна робота аспіранта оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки аспіранта.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Загальна система оцінювання проводиться по завершенню вивчення дисципліни у вигляді **заліку**.

Залік – це форма підсумкового контролю засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі, з використанням навчальної платформи Misa, відповідно до розкладу. Триває 2 академічних години.

Шкали оцінювання традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих аспірантом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала
5	200	4,6	184	4,17	167	3,77	151	3,35	134
4,97	199	4,57	183	4,14	166	3,74	150	3,32	133
4,95	198	4,52	182	4,12	165	3,72	149	3,3	132
4,92	197	4,5	180	4,09	164	3,7	148	3,27	131
4,9	196	4,47	179	4,07	163	3,67	147	3,25	130
4,87	195	4,45	178	4,04	162	3,65	146	3,22	129
4,85	194	4,42	177	4,02	161	3,62	145	3,2	128
4,82	193	4,4	176	3,99	160	3,57	143	3,17	127
7,8	192	4,37	175	3,97	159	3,55	142	3,15	126
4,77	191	4,35	174	3,94	158	3,52	141	3,12	125
4,75	190	4,32	173	3,92	157	3,5	140	3,1	124
4,72	189	4,3	172	3,89	156	3,47	139	3,07	123
4,7	188	4,27	171	3,87	155	3,45	138	3,02	121
4,67	187	4,24	170	3,84	154	3,42	137	3	120
4,65	186	4,22	169	3,82	153	3,4	136	Менше 3	Недостатньо
4,62	185	4,19	168	3,79	152	3,37	135		

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	2

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності аспірантів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

7. ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ

- 1) Анатомо-фізіологічні особливості шкіри новонародженого. Особливості перехідних станів шкіри новонародженого.
- 2) Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи новонародженого. Особливості перехідних станів
- 3) Анатомо-фізіологічні особливості м'язової системи новонародженого. Особливості перехідних станів
- 4) Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи новонародженого. Особливості перехідних станів
- 5) Анатомо-фізіологічні особливості органів чуття. Особливості перехідних станів
- 6) Анатомо-фізіологічні особливості дихальної системи новонародженого. Особливості перехідних станів
- 7) Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи новонародженого. Особливості перехідних станів.
- 8) Основні періоди і механізми закриття фетальних комунікацій.
- 9) Кров і органи кровотворення. Анатомо-фізіологічні особливості. Особливості перехідних станів.
- 10) Гематологічні зміни від народження до закінчення неонатального періоду.
- 11) Анатомо-фізіологічні особливості системи травлення новонародженого. Особливості перехідних станів
- 12) Вплив грудного вигодовування на розвиток травної системи та фізіологічний перебіг неонатальної адаптації.
- 13) Анатомо-фізіологічні особливості органів сечовиділення. Особливості перехідних станів
- 14) Диференційна діагностика перехідних станів і захворювань неонатального періоду.
- 15) Алгоритм первинного огляду новонародженого.
- 16) Алгоритм загального огляду новонародженого.
- 17) Алгоритм первинної реанімації новонароджених.
- 18) Особливості догляду за здоровим новонародженим та новонародженим із неонатальною патологією.

8. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика дисципліни скерована на розвиток креативності здобувача, умінні генерувати ідеї, працювати у колективі. На прикладі дитячої нефрології на якісно новому рівні навчити здобувачів усвідомити тісні міждисциплінарні зв'язки у теоретичних і клінічних дисциплінах, що є фундаментом для комплексного бачення, підходу та вирішення

проблем реальної дійсності. Акцент роботи на циклі перенесено у практичну медицину з метою розвитку клінічного мислення, вміння вирішувати складні, невідкладні задачі, надавати невідкладну медичну допомогу дітям з нефрологічною патологією. Завданням дисципліни є розвиток здатності здобувача до пошукової роботи із застосуванням сучасної наукової медичних ресурсів інтернет-мережі.

Політика навчальної дисципліни базується на стандартах і процедурі дотримання академічної доброчесності і положень про етику наукових досліджень, експериментальних розробок і наукових творів (відповідно до положень МОН України і регламентуючих роботу Університету положень).

Впродовж навчання аспірантів/здобувачів ознайомлюють з технологічними інструментами протидії порушенням академічній доброчесності - спеціальними програмними засобами («Etxt Антиплагіат», версія 3.72.0.0; «Etxt Антиплагіат», версія 4.63.0.0; «AntiPlagiarism.NET», версія 3.72.1.4.; «Advego Plagiatus» версія 1.3.1.7.; «Advego Plagiatus» версія 1.3.3.2.; «Advego Plagiatus» версія 3.0.12.).

Контроль щодо порушення академічної доброчесності проводять за допомогою закритої системи MISA, шляхом анонімного опитування.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Обов'язкова:

1. Акушерство і гінекологія: У 4 т.: національний підручник / кол. авт.; за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. — Т. 2: Неонатологія / В.М. Запорожан, М.Л. Аряєв, Д.О. Добрянський. — К.: ВСВ «Медицина», 2013. — 912 с.
2. Маніпуляції в педіатрії (показання та техніка виконання): навчальний посібник / Ю.В. Марушко, Т.В. Гишак, Ю.І. Тодика.- К.: ВСВ «Медицина», 2019.- 144с.
3. Неонатологія: підручник у 3 т. / [Т.К. Знаменська, Ю.Г. Антипкін, М.Л. Аряєв та ін]; за ред. Т.К. Знаменської. - Львів: Видавець Марченко Т.В. 2020.- Т.1.- 408 с.
4. Неонатологія: підручник у 3 т. / [Т.К. Знаменська, Ю.Г. Антипкін, М.Л. Аряєв та ін]; за ред. Т.К. Знаменської. - Львів: Видавець Марченко Т.В. 2020.- Т.2.- 456 с.
5. Неонатологія: підручник у 3 т. / [Т.К. Знаменська, Ю.Г. Антипкін, М.Л. Аряєв та ін]; за ред. Т.К. Знаменської. - Львів: Видавець Марченко Т.В. 2020.- Т.1.- 380 с.
6. Неонатологія. національний підручник у 2 т. / За ред професора Є. Є. Шунько. - К., 2014. - Т.1. – 960с.
7. Неонатологія: національний підручник: у 2 т. / За ред. професора Є. Є. Шунько. – К., 2015. – Т. 2. – 640 с.
8. Оновлений уніфікований клінічний протокол «Респіраторний дистрес-синдром у передчасно народжених дітей». Асоціація неонатологів України. 2018 р.
<https://neonatology.org.ua/news/docs/2018/04/75-onovleniy-unifikovaniy-klinichniy-protokol-respiratorniy-distres-sindrom-u-peredchasno-narodzenikh-ditey>
9. Наказ МОЗ України «Про затвердження Порядку транспортування новонароджених дітей високого перинатального ризику в Україні» № 1024 від 28.11.2013
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z2110-13>
10. Новий клінічний протокол реанімаційної та післяреанімаційної допомоги новонародженим «Реанімація новонароджених. Поновлення настанови Американської кардіологічної асоціації щодо серцево-легеневої реанімації та невідкладної серцево-судинної допомоги 2015 року» Wyckoff MH, Aziz K, Escobedo MB, Kapadia VS, Kattwinkel J, Perlman JM, Simon WM, Weiner GM, Zaichkin JG. Pediatrics 2015;136:S196.
<https://neonatology.org.ua/news/docs/2019/04/141-onovleniy-klinichniy-protokol-reanimatsiya-ta-pislyareanimatsiy-na-dopomoga-novonarodzhениm>
11. Новий клінічний протокол «Допомога новонародженим з жовтяницею» Неонатальна жовтяниця (Queensland Clinical Guidelines). На підставі вимог наказу МОЗ України. № 1422 від 29 грудня 2016 року «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я

України від 28 вересня 2012 року №751». <https://neonatology.org.ua/news/docs/2019/04/142-onovleniy-klinichniy-protokol-neonatalna-zhovtyanitsya>

Методична:

1. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
2. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
3. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

Додаткова

1. Morton, Sarah U.; Brodsky, Dara (September 2016). "Fetal Physiology and the Transition to Extrauterine Life". *Clinics in Perinatology*. 43 (3): 395–407. doi:10.1016/j.clp.2016.04.001. PMC 4987541. PMID 27524443.
2. Forsberg L, Naver L, Gustafsson LL, Wide K (2014) Neonatal adaptation in infants prenatally exposed to antidepressants--clinical monitoring using Neonatal Abstinence Score. *PLoS One* 9(11):e111327. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0111327> - DOI - PubMed - PMC
3. Vernix Caseosa in Neonatal Adaptation. Marty O Visscher PhD, Vivek Narendran MD, William L Pickens BS, Angela A LaRuffa RN, BSN, Jareen Meinzen-Derr MPH, Kathleen Allen RN, MSN, NNP & Steven B Hoath MD. *Journal of Perinatology* volume 25, pages440–446 (2005). <https://www.nature.com/articles/7211305>
4. Adaptation for life after birth: a review of neonatal physiology. Daniel Riviere, Christopher J.D.McKinlay, Frank H.Bloomfield. *Anaesthesia & Intensive Care Medicine*. Volume 18, Issue 2, February 2017, Pages 59-67/. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1472029916302107>

Інформаційні ресурси:

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ КЛІНІЧНИХ НАСТАНОВ

(Наказ Міністерства охорони здоров'я України 29 грудня 2016 року №1422)

Назва бази	Інтернет-адреса
Up To Date	http://www.uptodate.com
BMJ Clinical Evidence	http://clinicalevidence.bmj.com
Medscape from WebMD	http://www.medscape.com
National Guideline Clearinghouse - Centers for Disease Control and Prevention (CDC)	https://www.guideline.gov/ https://www.cdc.gov/
The Cochrane Collaboration The Cochrane Library	http://www.cochrane.org/
Clinical Knowledge Summaries (CKS)	http://prodigy.clarity.co.uk/
The Finnish Medical Society Duodecim	https://www.duodecim.fi/
The Association of the Scientific Medical Societies in Germany	http://www.awmf.org
The French National Authority for Health	http://www.has-sante .fr/
National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE)	https://www.nice.org.uk/
Canadian Medical Association InfoBase (CMA InfoBase: Clinical Practice Guidelines (CPGs)	http://www.cma.ca/
AMA (American Medical Association)	https://www.ama-assn.org/
American Academy of Family Physicians	http://www.aafp.org/home.html
American Academy of Pediatrics Policy (AAP Policy) Clinical Practice Guidelines	https://www.aap.org

10. ОБЛАДНАННЯ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ І ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

1. Робоча навчальна програма дисципліни
2. Методичні розробки до курсу лекцій дисципліни
3. Методичні розробки до практичних та семінарського занять дисципліни
4. Методичні розробки до самостійної роботи дисципліни
5. Тестові та контрольні завдання до практичних занять
6. Ситуаційні задачі (типові/нетипові) до практичних занять
7. Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль.
8. Фотокаталоги історій хвороб
9. Навчальні наочні матеріали – таблиці, відеоролики тощо за темою дисципліни
10. Фантоми для відпрацювання практичних навичок

Укладач силябусу
Асистент

_____ Комар А.В.

Зав. каф. педіатрії та неонатології ФПДО
д.мед.н., проф.

_____ Кісельова М.М.